

Как да контролираме местната власт?

(Примерен план за урок по гражданско образование; възможно приложение в „Свят и личност“ или „Етика и право“)

Изработили урока:

Цветан Цветански (Център за образователни инициативи)

Светлана Михайлова (127 СОУ „Иван Николаевич Денкоглу, София)

Христина Михайлова (127 СОУ „Иван Николаевич Денкоглу, София)

Десислава Николова (18 СОУ, София)

Георги Писков (СОУ „Н. Бончев“, Панагюрище)

Милена Якимова (СУ/ ФХСИ)

Боян Знеполски (СУ/ ФХСИ)

Леа Вайсова (ФХСИ)

Основни точки в урока

1. Структурите на властта: парламент и местен парламент, общински съвет, форма на управление.
2. Разграничение между власт, политика, администрация;
3. Местна власт и как да упражним граждански контрол, контрол върху представителите и контрол върху администрацията.

Кой какви отговорности носи? Ако искаме да протестираме, трябва да знаем пред кого да го направим. Между гражданите и властта стои администрацията, която никой не избира и тя демотивира гражданите. Кога се появява администрацията? Защо имаме нужда от нея? Местната власт контролираме чрез избори, но как контролираме администрацията?

Метод на преподаване

Преподавателят съвместно със студента, който ще води часа, предварително изработва конкретен казус. Казусът бива даден на учениците за домашна работа, за да се подготвят въщи. Към него ще има приложени задачи, които да описват стъпки за решаване. Тези въпроси ще са основа за дискусията в час. Задачи:

- Идентифициране на проблем? В какво се състои той?

- От кого зависи да се реши? Към кого да се обърнат? Към кого са насочени критиките?
- Как е възможно да бъде решен казусът? Какви са средствата?
- Кои са неформалните групи и НПО-та, които работят по проблема? Кои са гражданските субекти? Бихте ли ги идентифицирали? Какво предлагат като алтернатива на проблемната ситуация? Какви са техните позиции? При желание може да се реализира среща с представител на дадена неправителствена организация, за да проведат учениците разговор с него.
- Ако е обвързан с правен казус – да се потърсят юридическите документи и да се види кое точно поражда проблем. Тази задача е задължение на преподавателя и студента, които ще изчетат документите и ще ги приложат към казуса, за да бъдат достъпни на учениците.

Следващият час се води от студент. Учителят също присъства. Студентът има за цел първоначално да реализира дискусия с учениците върху казуса, през който да разиграе основни теоретични положения. По време на дискусията класът да стане град и да се разпределят роли – някой е кмет, общински съветник, друг недоволен гражданин и се срещат въз основа на казус. Теорията ще бъде изведена в края на часа под формата на лекция, но важното е, че учениците вече са я обживяли чрез дискусията.

Примерни казуси:

- Строеж на бензиностанция близо до блока;
- Бездомните кучета;
- Лафка с цигари до училището;
- Вечерен час и учениците;
- Искан паркингът пред блока да стане футболно игрище.

Текстът е написан в рамките на проект „Гражданска практика за студенти и учители: Протестите след 2011 г.“, финансиран по програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г. (www.ngogrants.bg).

Този текст е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация за хуманитарни и социални изследвания - София и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

